# יחי המלך

## קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

**משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש**

**גליון א'תרצ**

**ערב שבת קודש פ' וירא, י"ט מ"ח ה'תשפ"ז**

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

**במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א**

**ע"ו שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקכ"ד שנה להולדתו**

**יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד**

ב"ה

**3** **דבר מלכות**
ברי' משונה: יהודי מאמין, שלועג ומחרף "עקבות משיחך" / ש"פ חיי שרה ה'תשמ"ה

**7** **זמן הגאולה**
צריכים רק לקבל ההתגלות ד"וירא אליו ה'" / פרשת השבוע באור הגאולה

**12** **המעשה הוא העיקר**
צריכים לראות שכל ישראל יצעקו "עד מתי" / הוראות למעשה בפועל

**14** **ניצוצות של משיח**
בימינו עבר הזמן ד"בעתה" כו"כ פעמים / קטעים קצרים ופתגמים בעניני גאולה ומשיח

**15** **כתב יד קודש**
מדוע היו המים לגפרית ואש / מענה כ"ק אדמו"ד מלך המשיח שליט"א על שאלה בפרשתנו

**יחי המלך** /

**סניף ארה"ב:** 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 ● **טל':** 718-207-5904
**סניף ארץ הקודש:** ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 ● **טל':** 960-0667 (03) ● **פקס:** 960-7219 (03)
**דואר אלקטרוני:** kuntres.yechi@gmail.com ● **אינטרנט:** www.moshiach.net/blind

# ברי׳ משונה: יהודי מאמין, שלועג ומחרף "עקבות משיחך"!

לפני למעלה משמונים שנה חזה בעל יום ההולדת ברוח קדשו את המעמד ומצב דימינו אלו - נבואה גלוי׳ ממש ● מבאר בעל יום ההולדת שלפני הגאולה תהי׳ דרגא שני׳ של מחרפים (דור השני) - "אשר חרפו עקבות משיחך", יהודים שבכלל הם "מאמינים בה׳ ובתורתו", ועד שיש ביניהם "פיינע בני תורה", ואעפ"כ, חלשים הם באמונת הגאולה, ועד כדי כך שמחרפים ומלעיגים מענין זה! ● והרי זה פלא גדול ביותר: מי הי׳ יכול לתאר לעצמו לפני שמונים שנה שתקום "ברי׳ משונה" כזו: יהודי ש"מאמין בה׳ ובתורתו", ואעפ"כ לועג ומחרף "עקבות משיחך"! ● בימינו אלו - קם הדבר והי׳ לעובדה מציאותית ● משיחת ש"פ חיי שרה ה׳תשמ"ה* - בלתי מוגה

**א.** כאשר רואים שישנו "סער גדול בים"[1], "מלכיות מתגרות זו בזו"[2] – צריכים לדעת שהסיבה לכך אינה מפני שגוי א׳ הסתכסך ונעשה "ברוגז" עם גוי אחר, אלא "**בשלי** הסער הגדול הזה"*[2], כדי שיהודי ידע שמשיח צדקנו עומד לבוא, "**הנה זה עומד אחר כתלנו**"[3], שכן, "אם ראית מלכיות מתגרות זו בזו צפה **לרגליו של משיח**"!!

ומכיון שיודעים ש"הנה זה עומד אחר כתלנו" – יש **להזדרז** "צופּוצן די קנעפלאַך פון דעם מונדיר" (כלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו[4] [=לצחצח את כפתורי המדים]), שכן,

*) מובאת בקשר עם כ"ף מר-חשון – יום ההולדת של אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע. **המו"ל**.

1) יונה א, ד.

2) מדרש לקח טוב עה"פ לך לך יד, א. וראה ב"ר פמ"ב, ד.

*2) יונה שם, יב.

3) שה"ש ב, ט. וראה "קול קורא" שנדפס ב"הקריאה והקדושה" סיון תש"א. אגרות קודש אדמו"ר מוהריי"צ ח"ה ע' שסז. ועוד.

4) שיחת שמח"ת תרפ"ט (שיחות קודש אדמו"ר מוהריי"צ תר"פ-ת"ש (כפ"ח תשמ"א) ע' 95).

"אוי ואבוי" ("אֲךְ און וויי") יהי' כאשר יבוא משיח צדקנו וכל ששים ריבוא בנ"י יעמדו ב"מסדר" עם "כפתורים מצוחצחים", ורק הוא יהי' היחידי – "יחיד בדורו" – ש"לא הספיק" לצחצח את הכפתורים!...

מה נשאר לו לעשות – "מצוה אחת" בלבד, כפס"ד הרמב"ם[5]: "עשה מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה", כלומר, אם הגאולה היתה צריכה לבוא כעבור שני רגעים, הנה ע"י פעולה זו מביא את הגאולה כעבור רגע אחד בלבד, ובלשון הרמב"ם[6]: "**מיד** הן נגאלין", תיכף ומיד **ממש**, שהרי מדובר אודות פס"ד **להלכה**, ובהלכה לא שייך ענין של "צחות"! "הלכה" ו"צחות" הם שני דברים מנוגדים!

**ב.** וכאמור, יש להזדרז בכל זה, שכן, "הנה זה עומד אחר כתלנו", ואין מה להמתין יותר! אפילו בזמן הגמרא אמרו שכבר "כלו כל הקיצין"[7], ועאכו"כ בימינו אלו! וכל הענינים שהיו צריכים לעבור, חבלי משיח וכיו"ב – כתב אדמו"ר האמצעי[8] בזמנו שכבר יצאו י"ח בכל ענינים אלו, ועאכו"כ לאחרי כל מה שאירע בדורנו – "לא תקום פעמיים צרה"[9], הרי בודאי ובודאי שכבר צריכה להיות הגאולה האמיתית והשלימה באופן ד"בשובה ונחת תושעון"[10].

ובפרט שרואים בעליל שכל הסימנים שהובאו בגמרא ומדרשי חז"ל אודות עקבתא דמשיחא – נתקיימו בשלימותם בדורנו זה!

ומה שישנם כאלו שלועגים לזה כו' – הרי **אדרבה**: עובדה זו גופא מוכיחה שאכן נמצאים כבר בדור האחרון של הגלות, הדור שיזכה לגאולה – בהתאם לדברי בעל יום ההולדת בשיחתו הידועה אודות "מלחמת בית דוד".

ובהקדמה – שבענין זה רואים דבר נפלא, שאין שמים לב אודותיו, שלפני **למעלה משמונים שנה** חזה בעל יום ההולדת ברוח קדשו את המעמד ומצב **דימינו אלו** – נבואה גלוי' ממש:

בשיחה הנ"ל מבאר בעל יום ההולדת שלפני הגאולה יהיו שני דרגות – דורות – של מחרפים: דרגא ראשונה (דור הראשון) – "אשר חרפו אויביך ה'"[11], אלו שמנגדים להקב"ה לתורתו ומצוותיו, ודרגא שני' (דור השני) – "אשר חרפו עקבות משיחך"[11], יהודים שבכלל הם "מאמינים בה' ובתורתו", ועד שיש ביניהם "פיינע בני תורה", ואעפ"כ, חלשים הם באמונת הגאולה, ועד כדי כך ש"**חרפו** עקבות משיחך", היינו, שמחרפים ומלעיגים מענין זה!

והרי זה פלא גדול ביותר: מי הי' יכול לתאר לעצמו לפני שמונים שנה שתקום "ברי' משונה" כזו: יהודי ש"מאמין בה' ובתורתו", ואעפ"כ לועג ומחרף "עקבות משיחך"!

ויתירה מזו: בשיחה הנ"ל מוסיף, שמלבד עצם הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך", מבארים הם את הדבר בטעמים של "יראת שמים" – האמת היא שזהו המשך ותוצאה מהדור ד"אשר חרפו אויביך ה'", אבל **הם** מלבישים זאת באיצטלא של "יראת שמים"...

ודבר כזה הוא הפלא ופלא: האמונה בביאת המשיח היא אחד מיסודי הדת, י"ג עיקרי האמונה, וידוע פס"ד הרמב"ם[12] ש"כל מי שאינו מאמין בו (במלך המשיח) או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד

5) הל' תשובה פ"ג ה"ד.
6) שם פ"ז ה"ה.
7) סנהדרין צז, ב.
8) ראה שער התשובה ח"א ספ"ה (ה, ב).
9) ל' הכתוב – נחום א, ט. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 306 הע' 55.
10) ישעי' ל, טו.
11) תהלים פט, נב.
12) הל' מלכים רפי"א.

הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו", ואעפ"כ, בא יהודי שמאמין בה' ובתורתו, ולועג ומחרף "עקבות משיחך", ולא עוד אלא שמלביש זאת באיצטלא של "יראת שמים"!

אמנם, בימינו אלו – קם הדבר והי' לעובדה מציאותית: ישנם יהודים שומרי תומ"צ "אשר חרפו עקבות משיחך": כאשר יהודי אומר שנמצאים אנו בזמן ד"עקבות משיחך", "הנה זה עומד אחר כתלנו" – אינם יכולים לסבול זאת, ועד שהם מחרפים ולועגים מזה! ולא עוד אלא שמחנכים ילדי ישראל ברוח זו – לחרף "עקבות משיחך", רחמנא ליצלן.

וכאשר שואלים אותם, היתכן, הרי האמונה בביאת המשיח היא מעיקרי הדת – יש להם תשובה מן המוכן: בודאי מאמינים הם בביאת המשיח [איך יתכן אחרת, הם הרי יהודים דתיים שאומרים "אני מאמין כו' בביאת המשיח"], אבל לפי דעתם, אין זה עדיין הזמן ד"עקבות משיחך", יש להמתין שנים רבות (רחמנא ליצלן) עד שתבוא הגאולה...

בודאי – אומרים הם – שסוף סוף, ברבות הימים, תבוא הגאולה; אבל **עכשיו** אין מה למהר... ובודאי שאין **לדרוש** מהקב"ה להוציא את בנ"י מהגלות, צריכים לשבת ולחכות, ובינתיים – "זאָלן אידן שטעקן אין גלות" [=שיהודים ישארו "תקועים" בגלות], רחמנא ליצלן! ומה צריכים לעשות – לרקוד לפני הגוי!

וגם טענה זו מלבישים הם באיצטלא של "יראת שמים": מכיון שלפני כמה מאות שנים היו יהודים שהוכרחו לרקוד – בלבוש "עור דוב" – לפני הגוי... הרי זו "הוכחה ברורה" שכך צריכה להיות הנהגה של יהודים!... ולכן, ממשיכים לטעון, כאשר מבקשים, ובפרט כאשר דורשים, מהקב"ה שתבוא הגאולה מיד, "משיח נאָו" – הרי זה בניגוד לדרך שבה נהגו יהודים בדורות שלפנינו "לרקוד בפני הגוי"!...

[..] הנהגה כזו, ועוד במסווה של "יראת שמים", מוכרחת לבוא מה"קלוגינקער" [היצה"ר] בכבודו ובעצמו, היודע יפה להתעטף ב"איצטלא של קדושה"... כידוע פתגם החסידים ש"עשו" הי' לובש "אַ זיידענע קאַפאָטע מיט אַ גאַרטל" [=סירטוק של משי וחגור באבנט]...

יהודי שמתנהג ע"פ תורה יודע היטב ש"יהודי" ו"גלות" – הם דברים **הפכיים**! יהודי הוא בנו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ולכן, מקומו – אצל שולחן אביו המלך, וכאשר יהודי נמצא בגלות – אומרים: "אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם"[13]!

ובנוגע לשיטתם אודות היחס כלפי הגוי – ישנו פס"ד ברור ברמב"ם באיזה ענין ואופן צריך להיות היחס של יהודי כלפי גוי: הרמב"ם[14] פוסק שיהודי צריך להשתדל – בדרכי נועם ובדרכי שלום – לפעול על גוי שיקיים מצוות שנצטוו בני נח, ובהדגשה – ש"יעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה **בתורה**"! ולא **לרקוד** לפני הגוי מפני שכך עשו **שלש מאות שנה לפני** הדור דעקבתא דמשיחא!...

ומה שטוען שעדיין לא הגיע זמן הגאולה – הרי מפורש בגמרא[7] "כלו כל הקיצין **ואין הדבר תלוי אלא בתשובה**", וא"כ, תעשה תשובה ואז תבוא הגאולה!... **הוא** זה שמעכב את ביאת משיח!... אלא שגם "גדלות" זו לא צריכים לתת לו!...

וכאמור, לפני שמונים שנה לא היו יכולים לשער שיהי' מצב ד"אשר חרפו עקבות משיחך" ע"י יהודים שומרי תומ"צ, וא"כ, העובדה שבימינו אלו רואים זאת במוחש – מהווה הוכחה נוספת שדורנו זה הוא אכן הדור

13) ברכות ג, סע"א.
14) הל' מלכים ספ"ח.

השני שאודותיו מדובר בשיחה הנ"ל, דור האחרון ממש, שאז צריכים לעבור גם את הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך"!... וכמפורש בחז"ל[15]: "אם ראית דור אחר דור מחרף ומגדף צפה לרגלו של משיח"!

ולא עוד אלא שבודאי שסוכ"ס "יערה עליו רוח ממרום"[16], ויחזור בתשובה – בין אם רצונו בכך ובין אם לאו... ובלשון הידוע[17]: "כופין אותו עד שיאמר רוצה אני", ואז – קרינן בו "יקריב אותו לרצונו"[18], היינו שזובח את יצרו ונפשו הבהמית, ושב בתשובה אמיתית כו'.

**ג.** והמעשה הוא העיקר – להוסיף בכל הפעולות דהפצת התורה והיהדות, כולל – הפעולה על אומות העולם שיקיימו מצוות שנצטוו בני נח.

וע"י מעשינו ועבודתינו בכל ענינים הנ"ל – ממהרים ומזרזים את קיום הבקשה והדרישה של בנ"י: "אל תחרש ואל תשקוט א-ל", ובפשטות – שתיכף ומיד "יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה' . . ובנה מקדש במקומו (ואח"כ) וקבץ נדחי ישראל"[19].

ובנקודת הענין – "לאלתר לתשובה", אצל כאו"א מישראל, ובלשון הידוע[20]: "שיפעלו הדברים בי ובהשומעים", ועי"ז – "לאלתר לגאולה"[21], בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, תיכף ומיד ממש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן "לכתחילה אַריבער". אח"כ צוה להש"ץ שי' לנגן "יהי רצון כו' שיבנה בית המקדש במהרה בימינו". ואח"כ התחיל לנגן "ניעט ניעט ניקאַוואָ".

אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.

15) יל"ש עמוס רמז תקנט.
16) ע"פ ל' הכתוב – ישעי' לב, ט.
17) ר"ה ו, א. וש"נ. רמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ד הט"ז. תו"כ ופרש"י ויקרא א, ג.
18) ויקרא שם.
19) רמב"ם הל' מלכים ספי"א.
20) ראה לקו"ש חט"ז ע' 42 הע' 12.
21) אגרות קודש אדמו"ר מוהריי"צ ח"ה ס"ע שסא ואילך. ועוד.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש
לזכות הרה"ת **יוסף יצחק** בן **רייזל פרומא** וזוגתו **חיה מושקא** בת **מרים** שיחיו
וילדיהם **רחל** בת חיה מושקא, **לאה שרה** בת חיה מושקא,
**ישראל רחמים** בן חיה מושקא, **מענדל** בן חיה מושקא, **שמואל מאיר** בן חיה מושקא שיחיו
ולזכות **הנא לאה** בת חי' רחל, **עדינה** בת חי' רחל, **מרים** בת חי' רחל, **וצבי** בן חי' רחל שיחיו

לע"נ ר' **ברוך אהרן** בן **ישראל דוד** ע"ה

# צריכים רק לקבל ההתגלות ד"וירא אליו ה'"

**א.** [. .] ע"פ האמור לעיל* **שהמציאות** ד"וירא אליו ה'" קיימת תמיד אצל כאו"א מישראל, וצריכים רק לפעול, שמציאות זו תהי' **בהתגלות** – יש לומר שכן הוא גם בנוגע להשלימות ד"וירא אליו ה'" שבגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

ידוע שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח[1], בחי' היחידה, שהיא ניצוץ מבחי' היחידה הכללית שהיא נשמת משיח[2], שלכן נקרא כאו"א מישראל בשם "כוכב"[3], שמו של משיח, עליו נאמר "דרך כוכב מיעקב"[4]. ומודגש ביותר אצל קטנים מישראל – כמארז"ל[5] שתינוקות של בית רבן נקראים "משיחי". ויש לומר, שבחי' היחידה, ניצוץ משיח, היא בהתגלות יותר אצל תינוקות, כיון שהכחות הפנימיים אינם בהתגלות כ"כ (ולכן הכרתם באלקות היא בעצמותו ית', כנ"ל**).

וענין זה נעשה בפועל ובגלוי עי"ז שכאו"א מישראל ממלא את שליחותו של הקב"ה כמרומז גם בתיבת "שליח" בתוספת יו"ד, שרומז על עשר כחות הנפש שבהם נעשית עבודת השליחות, בגימטריא "משיח"[6] – לגלות את הניצוץ משיח שבו, בחי' היחידה, שתתגלה ותחדור בגופו הגשמי ובעניניו הגשמיים שבחלקו בעולם, ועד שבצירוף כל הניצוצות דמשיח שבכל ישראל, מתגלה ובא המשיח הכללי, משיח צדקנו, שאז יהי' גילוי אלקות בישראל ("וירא אליו ה'") ובעולם בתכלית השלימות.

ובענין זה הוא עיקר הלימוד וההוראה מפרשת וירא – שכאו"א מישראל צריך **להשתוקק ביותר** להגילוי ד"וירא אליו ה'" בגאולה האמיתית והשלימה, ולעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך, עי"ז שכל פעולה ופעולה שלו נעשית באופן המתאים להמעמד ומצב דגאולה האמיתית והשלימה.

**ב.** ובזה ניתוסף עילוי מיוחד בדורות האחרונים – שנתגלתה סגולתו המיוחדת של כ"ף מרחשון (שמתברך משבת פרשת וירא ח"י מרחשון) בהולדת אדנ"ע ביום זה (בשנת כתר"א[7]), שבו "מזלו גובר"[8]:

מענינו העיקריים של אדנ"ע – כפי שראו כבר בקטנותו, כמארז"ל "בוצין בוצין מקטפי' ידיע", ועאכו"כ לאחרי שנתגדל ועד שנתמנה לנשיא בישראל[9] – ההשתדלות המיוחדת בהענין ד"**וירא אליו ה'**" (לא רק בנוגע לעצמו[10], אלא גם) אצל כאו"א מישראל, כמודגש

1) מאור עינים ס"פ פנחס.
2) רמ"ז לזח"ב מ, ב. ולזח"ג רס, ב. ועוד.
3) ראה ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו.
4) בלק כד, יז. וראה ירושלמי תענית פ"ד ה"ה.
5) שבת קיט, ב.
6) ראה לקו"ש חכ"ט ע' 358 ואילך. ועוד.

7) שיש בזה שני כפי"ן, שהוא רומז לכתרא עלאה (קונטרס "חנוך לנער" ע' 8).
8) ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח, ובקה"ע שם.
9) לאחרי הסתלקות אביו, אדמו"ר מהר"ש בי"ג תשרי תרמ"ג*** – שבשנה זו התחילה שנת **המאה ועשר** להתחלת נשיאותו.
10) כמודגש גם בפתגמו הידוע שכאשר יושב בחדרו

*) ס"ז בהשיחה ('התוועדויות' תשנ"ב ז"א ע' 271).
**) ס"ז בהשיחה ('התוועדויות' שם ע' 270).
***) ולהעיר שהמאמר הראשון שאמר ברבים (בליל ב' דחג הסוכות תרמ"ג) הוא ד"ה **כתר** יתנו לך (קונטרס "חנוך לנער" ע' 11).

בהחידוש שלו ביסוד ישיבת תומכי תמימים[11], ישיבה[12] שלומדים בה "תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה"[13], ובאופן שלימוד תורת החסידות הוא "בעיון הטוב להבינה ולהסבירה לעצמו כלימוד הסוגיות בגליא שבתורה"[14], ש"החסידות יבינו כמו שמבינים ענין בנגלה"[15] – שעי"ז נעשה (מעין ודוגמת) הענין ד"**וירא אליו ה'**", שענייני **אלקות** המתבארים בתורת החסידות[16] ("דע את אלקי אביך"[17]) באים **בראיית עיני השכל**.

ועוד והוא העיקר – שזוהי ההכנה לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו[18], שאז יהי' לימוד פנימיות התורה (ידיעת אלקות) בתכלית השלימות, כמ"ש[19] "ישקני מנשיקות פיהו", "שיהי' הדיבור עמנו פה אל פה"[20], כיון ש"תורה חדשה מאתי תצא"[21], "מאתי" ממש, ולימודה יהי' באופן ש"לא ילמדו עוד איש את רעהו גו' כי כולם **ידעו אותי**"[22], ויתירה מזה, באופן של **ראי'**, "וירא אליו ה'", "והיו עיניך רואות את מוריך", בראי' חושית.

וגם ענין זה מודגש בפעולתו של אדנ"ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים – כמבואר בשיחתו הידועה[23] בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד", שתלמידי תומכי תמימים הם "חיילי בית דוד" שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו "אשר חרפו עקבות משיחך"[24], ובלשון הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח[25]: "ילחם מלחמות ה'" עד ש"נצח", כמרומז גם בהמשך הכתובים ד"אשר חרפו עקבות משיחך" – "ברוך ה' לעולם **אמן ואמן**"[26], ש"אמן" (ועאכו"כ ב"פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה[27], שעי"ז נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש.

# בדורנו זה מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש

**ג.** ובהדגשה יתירה בדורנו זה – דור השלישי[28] לאדנ"ע ולתלמידיו חיילי בית דוד, שבו **מסתיימת ונשלמת** עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע"י דוד

---

ולומד "לקוטי תורה" אזי "ידעתיו הויתיו" (ראה סה"ש ה'ש"ת ע' 26. תש"ג ע' 63. תש"ה ע' 85).

11) להעיר מהשייכות ד"תמים" למצות מילה – כמ"ש "התהלך לפני והי' תמים" ע"י המילה (לך לך יז, א ובפרש"י).

12) מלשון "**יושב** ועוסק בתורה", היינו, שהעסק בתורה גם בפנימיות התורה הוא באופן של **התיישבות**.

13) שיחת ליל שמח"ת תרנ"ט – "התמים" ח"א ע' כה. ועוד.

14) שם ע' כג.

15) שם ע' כד.

16) ובפרט במאמרי החסידות **שלו**, שבהם בולט ומורגש ביותר הרחבת הביאור בהבנה והשגה, ועד שנקרא ע"י חסידים הראשונים בתואר "הרמב"ם של תורת החסידות" (לקו"ד ח"ב קצו, א. וראה גם ספר-השיחות תנש"א ח"א ע' 18-117).

17) דה"א כ"ח, ט. וראה תניא קו"א קנו, ב. ועוד.

18) ראה אגה"ק דהבעש"ט הידועה – כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

19) שה"ש א, ב ובפרש"י.

20) צרור המור עה"פ.

21) ישעי' נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

22) ירמי' לא, לג.

23) שיחת שמח"ת תרס"א – לקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. סה"ש תש"ב ס"ע 141 ואילך.

24) תהלים פט, נב.

25) ספי"א.

26) שם, נג.

27) ראה נזיר בסופה. וש"נ.

28) להעיר ממ"ש "עטרת זקנים **בני בנים**" (משלי יז, ו. וראה אבות פ"ו, ח. ב"ר פס"ג, ב). "לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי **זרע זרעך** גו' מעתה ועד עולם" (ישעי' נט, כא. וראה ב"מ פה, א).

מלכא משיחא, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין **שכבר נסתיימה ונשלמה** כל העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחרי המשך העבודה דחיילי בית דוד בהפצת המעיינות חוצה במשך ארבעים שנה, באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"[29].

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק – לאחרי סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור פ"ט, שסיומו וחותמו "אשר חרפו עקבות משיחך", "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", גמר הנצחון דמלחמת בית דוד, ומתחילה התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותמו "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו **כוננהו**", דקאי על בית המקדש דלעתיד[30], "מקדש אדנ-י **כוננו** ידיך"[31].

ובשנת הצדי"ק נמצאים כבר בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בכל": "**נפלאות**" – קאי על נפלאות הגאולה העתידה, כמ"ש[32] "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", ויש לומר שקאי גם על ה"תורה חדשה" דלעתיד לבוא (פנימיות התורה, שנקראת "חן", ר"ת "חכמה נסתרה", וי"ל שפירושו גם "חכמה נפלאה") שתהי' באופן של "נפלאות" ("נפלאות מתורתך"[33]) לגבי לימוד התורה בעולם הזה; ו"נפלאות **בכל**"[34], "בכל מכל כל", כמ"ש אצל האבות ש"הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא"[35], שזוהי השלימות דלעתיד לבוא.

ובשנת ה'תשנ"ב נמצאים כבר בשבת פרשת וירא, שבו מודגשת השייכות לגאולה האמיתית והשלימה שבה יהי' שלימות הגילוי ד"וירא אליו ה'" לכאו"א מישראל, וקביעותו בח"י מרחשון, שמורה על המשכת והתגלות החיות (ח"י) האלקי בכל עניני העולם שעוסקים בהם בחודש מרחשון, ששלימותו לאחרי הנצחון ד"אשר חרפו עקבות משיחך ברוך ה' לעולם אמן ואמן" (בסיום וחותם שיעור תהלים דיום ח"י בחודש); ותוך ג' ימים לכ"ף מרחשון[36], בחי' הכתר, שמורה על התגלות מלכותו של הקב"ה בכל העולם לעתיד לבוא (כנ"ל*).

ויש להוסיף, שכיון שחודש מרחשון הוא החודש **הראשון** לעבודה בעולם לעשות לו ית' דירה בתחתונים, ה"ה כולל גם החדשים שלאחריו, ובמילא, כ"ף מרחשון, הכתר דמרחשון, כולל גם הכתר דהחדשים שלאחריו: הכתר דחודש **כסלו**, שסיומו בימי חנוכה, חנוכת המזבח והמקדש[37], ונס השמן, שקשור גם עם פנימיות התורה, שמן שבתורה[38], שנתגלתה בתורת

29) תבוא כט, ג.

30) מדרש תהלים עה"פ.

31) בשלח טו, יז.

32) מיכה ז, טו.

33) תהלים קיט, יח.

34) ולהעיר, שהב' הוא גם ר"ת בינה, נפלאות בינה, שבזה מודגש יותר השייכות ד"נפלאות" לפנימיות התורה.

35) ב"ב טז, סע"ב ואילך.

36) להעיר, שבכ"ף מרחשון שנה זו מתחילה שנת הקל"ב דבעל יום ההולדת, ובמזמור תהלים המתאים לשנה זו מדובר ע"ד שבועת הקב"ה על הנצחיות דמלכות דוד: "נשבע ה' לדוד אמת לא ישוב ממנה גו'", "שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי", וכן ע"ד הנצחיות דביהמ"ק: "קומה ה' למנוחתך גו'", "כי בחר ה' בציון אוה למושב לו", "זאת מנוחתי עדי עד".

37) להעיר ממ"ש במדרש (יל"ש מ"א רמז קפד) ש"בכ"ה בכסלו נגמר מלאכת המשכן ועשה מקופל עד אחד בניסן . . ומעתה הפסיד כסלו שגמרה בו המלאכה, אמר הקב"ה עלי לשלם, מה שלם לו הקב"ה, חנוכת חשמונאי", ומסיים: "וכן **מרחשון** (שבו נשלם בנין בית ראשון ולא נפתח עד לחודש תשרי שלאחריו) עתיד הקב"ה לשלם לו" – בחנוכת ביהמ"ק השלישי שתהי' בחודש מרחשון.

ולהעיר גם מהשייכות לפרשת וירא – שבסיומה נאמר "בהר ה' יראה", "ה' יבחר ויראה לו את המקום הזה להשרות בו שכינתו ולהקריב כאן קרבנות" (כב, יד ובפרש"י).

38) ראה בארוכה אמ"ב שער הק"ש פנ"ד ואילך. ועוד.

*) סי"א בהשיחה ('התוועדויות' שם ע' 273).

החסידות בחודש כסלו[39]; הכתר דחודש **טבת**[40] – "ירח שהגוף נהנה מן הגוף"[41], שרומז על ההנאה דהגוף שלמעלה, יש האמיתי, מהגוף שלמטה, יש הנברא[42]; והכתר דחודש **שבט**[43], שהעשירי שבו יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ש"כל[44] מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו . . מתגלה ומאיר . . ופועל ישועות בקרב הארץ"[45]; וכן הכתר דהחדשים שלאחז"ז עד לסיומה של שנת הצדי"ק[46] ב"מעשה ידינו כוננהו", בנין ביהמ"ק השלישי ע"י המלך המשיח, "מלך מבית דוד"[47] (ש"זכה **בכתר** מלכות . . לו ולבניו . . עד עולם"[48]) ש"בונה המקדש"[49] – תיכף ומיד ממש . . כיון **שכבר נתקיים** מ"ש[50] "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם" (כפי שאמרנו בקידוש לבנה דחודש מרחשון[51], ובתוספת "אמן"[52], שמורה על הקיום בפועל ממש[53]).

# בימינו אלו ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח

**ד.** ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בחי' היחידה) שבכאו"א מישראל, **קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו** (יחידה הכללית) – כידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"[54], "א' הראוי מצדקתו להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו'"[55], ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', הי' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח[56] שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק **המציאות** דמשיח, אלא) גם **ההתגלות** דמשיח, ועכשיו צריכים רק **לקבל** פני משיח צדקנו בפועל ממש!

ובסגנון דפרשת השבוע – שצריכים רק **לקבל** ההתגלות ד"וירא אליו ה'", הן בנוגע לבנ"י (אליו), והן בנוגע לכל העולם . . בפועל ממש, בעולם העשי' הגשמי, כמ"ש "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", שבכל דבר שבעולם יהי' ניכר ש"אתה פעלתו", ועד ש"לעתיד לבוא תאנה

---

39) כולל ובמיוחד **כ"ף** כסלו שבו נשלמה הגאולה די"ט כסלו, ר"ה לחסידות.

40) ולהעיר, **שכ"ף** בו הוא יום ההילולא דהרמב"ם ז"ל. שסיום וחותם ספר ההלכות שלו הוא בהלכות מלך המשיח.

41) מגילה יג, א.

42) ראה לקו"ש חט"ו ע' 382 ואילך.

43) חודש הי"א ("עשתי עשר חודש") – שקשור עם בחי' **הכתר** שלמעלה מעשר ספירות.

44) תניא אגה"ק סז"ד-וכ"ח.

45) ובכ"ף בו נשלמו עשר ימים (מספר שלם) להעילוי והשלימות דעשירי שבו.

46) בהכתר דחודש ניסן – ביום עשתי עשר יום, שקשור עם בחי' הכתר (כנ"ל הערה 32).

47) רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

48) שם פ"א ה"ז.

49) שם רפי"א.

50) הושע ג, ה.

51) ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 66 ואילך.

52) ר"ת "א-ל מלך נאמן" (שבת קיט, ב. סנהדרין קי, סע"ב ואילך).

53) ראה חדא"ג מהרש"א לסנהדרין שם.

54) פי' הברטנורא למגילת רות.

55) ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.

56) יחידה הכללית, שמאירה ומתגלה בנשמתו של נשיא הדור, שכולל את כל נש"י שבדור (ראה ד"ה פדה

צווחת כו'"[57], וגם בדומם, "אבן מקיר תזעק"[58], ועאכו"כ בנוגע לבנ"י שמכריזים וזועקים "הנה אלקינו זה"[59].

וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשתוקק לסעודה דלויתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחרי הסעודה נשאר **רעב** לסעודה דלויתן ושור הבר ויין המשומר, ובמילא, טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים המצוה ד"ואכלת **ושבעת** וברכת"[60] **לאמיתתה** עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא, ותיכף ומיד ממלא הקב"ה בקשתו – **בהסעודה דיום הש"ק**[61] (ובפרט סעודה שלישית הקשורה עם גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי[62]) **פרשת וירא**, כדרשת חז"ל[63] "מאי דכתיב (בפרשת וירא[64]) ויגדל הילד ויגמל, עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק, לאחר שאוכלין ושותין . . אומר לו (הקב"ה) לדוד טול (כוס של ברכה) וברך, אומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר[65] כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא".

והעיקר – שכל זה יהי' בגלוי ובפועל ממש, "מראה באצבעו ואומר זה"[66], "הנה זה (המלך המשיח) בא"[67], והנה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("הקיצו ורננו שוכני עפר"[68]), ו"הנה אלקינו זה גו' זה הוי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו"[59], שמחת הגאולה האמיתית והשלימה בגלוי ובפועל ממש שאז מברכים עלי': "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

(קטעים משיחת ש"פ וירא, ח"י מר-חשון ה'תשנ"ב - מוגה)

---

בשלום בשערי תשובה לאדהאמ"צ פי"ב).

57) מדרש תהלים מזמור עג בסופו.

58) חבקוק ב, יא.

59) ישעי' כה, ט. וראה תענית בסופה.

60) עקב ח, יו"ד.

61) ששייכת להגאולה, כמ"ש בברכת המזון (דיום השבת*) "**והראנו** . . בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך", "הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים".

62) ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך. וש"נ.

63) פסחים קיט, ב.

64) כא, ח.

65) תהלים קטז, יג.

66) ראה תענית שם. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.

67) שה"ש ב, ח. ובשהש"ר עה"פ.

68) ישעי' כו, יט.

*) נוסף על החזיוב דהזכרת "מלכות בית דוד בבונה ירושלים" ברכת המזון שבכל יום (ברכות מח, ב).

מוקדש לזכות
**ורד שמחה** בת **שרה**
להצלחה רבה בכל - בגשמיות וברוחניות
נדבת מהיטבאל יזמות

# צריכים לראות שכל ישראל יצעקו "עד מתי"

ישנם המתעטפים ב"איצטלא של משי" ("זיידענע זופיצע"), וטוענים, היתכן שעבודת השליחות תהי' בשביל לפעול ביאת משיח – הרי זו עבודה "שלא לשמה"[1], "על[2] מנת לקבל פרס"?!

הן אמת שאין כוונתו בשביל חיי העוה"ז כו', אלא, בשביל ענין הכי נעלה, ביאת המשיח, אבל, סוכ"ס הרי זה "על מנת לקבל פרס", ואדרבה – "פרס" הכי גדול!

והמענה לזה – בדברי הרמב"ם:

אודות היעודים הגשמיים שבתורה, "אם בחוקותי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם גו'"[3] – מבאר הרמב"ם[4] שאין זה בגדר של שכר, כי אם, ש"הבטיחנו בתורה . . שיסיר ממנו כל הדברים המונעים ידינו מלעשותה . . וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידינו לעשות התורה . . כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להם, אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצוה".

וממשיך[5], "ומפני זה נתאוו כל ישראל נביאיהם וחכמיהם לימות המשיח, כדי שינוחו ממלכיות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן, וימצאו להם מרגוע וירבו בחכמה".

ונמצא, שהפעולה וההשתדלות בכל הקשור להבאת המשיח אינה בגדר "על מנת לקבל פרס", כי אם, דבר הכרחי להסרת המניעה ונתינת אפשרות לקיום התומ"צ בתכלית השלימות.

וענין זה – ההכרח דביאת המשיח בשביל שלימות העבודה דתומ"צ – הוא בהדגשה יתירה בדורנו זה.

ובהקדמה:

הצורך בביאת המשיח אינו ענין שנתחדש לאחרונה . . שהרי, בכל הדורות מתפללים ומבקשים בנ"י על ביאת המשיח, ועד כדי כך, שאפילו **משה רבינו** ביקש על זה – "שלח נא ביד תשלח" ("ביד אחר . . שאין סופי להכניסם לארץ ולהיות גואלם לעתיד")[6], כלומר, משה רבינו ביקש שהגאולה ממצרים תהי' ע"י "גואלם לעתיד", משיח צדקנו, ועאכו"כ בספר תהלים של דוד המלך – ריבוי תפלות ובקשות על הגאולה.

והגע עצמך:

---

1) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"י ה"ה.
2) ראה אבות פ"א מ"ג. רמב"ם שם ה"ד.
3) ר"פ בחוקותי.
4) שם פ"ט ה"א.
5) שם ה"ב.
6) שמות ד, יג ובפרש"י.

אם בזמנו של משה רבנו הי' צורך בביאת המשיח, גם כאשר בנ"י היו במדבר, כשהקב"ה נתן להם כל צרכיהם מן המוכן (ואם היו רוצים, היו יכולים להיות מנותקים לגמרי מאומות העולם) – בזמן הגלות, כשישנם "מלכיות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן", "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים"[7], ובפרט חושך כפול ומכופל דעקבות משיחא, לאחרי שכבר "כלו כל הקיצין"[8] – **בודאי ובודאי מורגש הצורך וההכרח הכי גדול** דביאת המשיח תיכף ומיד!

ומכיון שכן, צריכים לראות שכל ישראל יצעקו "עד מתי", עד שלא ישאר אפילו יהודי אחד שלא יצעק "עד מתי", ואז, בודאי, ממלא הקב"ה תפלתם ובקשתם של ישראל, "הן אל כביר ולא ימאס"[9], באופן ש"מיד הן נגאלין"[10].

[כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לצעוק "עד מתי", וכל הקהל אחריו, ואח"כ אמר כדי לשלול ענין של עצבות – יצעקו "עד מתי" מתוך ניגון (וניגנו "עד מתי")]

(משיחת ש"פ וירא ט"ו מרחשון ה'תשמ"ז - בלתי מוגה)

---

7) ישעי' ס, ב.
8) סנהדרין צז, ב.
9) איוב לו, ה. ברכות ח, רע"א. שו"ע אדה"ז או"ח רסנ"ב, וסו"ס קא.
10) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

מוקדש לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה **קדנר**
נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א
יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מוקדש לעילוי נשמת
ר' **יהודה** ב"ר **צבי הירש** ע"ה **סטראל** - נפטר ביום כ"ז אלול
ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' **יעקב** ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת
יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחיו

# בימינו עבר הזמן
# ד"בעתה" כו"כ פעמים

מבואר בארוכה ב"שערי אורה" אודות החילוק שבין ב' אופני הגאולה, "בעתה" ו"אחישנה" – שיש עילוי בגאולה "**בעתה**" שאז נפעל בירור כל ניצוצות הקדושה בתכלית השלימות [. .], ולאידך, יש גם מעלה בגאולה באופן ד"אחישנה" לגבי הגאולה "בעתה", כמבואר שם בארוכה.

ולהעיר, שבימינו אלו, לאחרי ש"כלו כל הקיצין" – יכולים כבר לדבר אודות המעלה ד"בעתה", מכיון שכבר עבר הזמן ד"בעתה" כו"כ פעמים... ובמילא, גם בנוגע לגאולה באופן ד"אחישנה" – הרי בימינו אלו אין מקום לחשש שמא יחסר משהו בשלימות הבירורים (דבר שהי' אפשרי בזמן שבו היתה האפשרות ל"אחישנה" לפני "בעתה"), מכיון שגם ה"אחישנה" הוא בזמן ד"בעתה" גופא!

(משיחת ליל כ"ף מרחשון ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

## זוהי איפוא "מלחמת בית דוד" בימינו אלו

הסוג ד"אשר חרפו עקבות משיחך" אינם "אויביך ה'" – אדרבה, הם יהודים לומדי תורה ומקיימי מצוות, אלא שאינם יכולים לסבול שיהודי אומר "אֶט אֶט קומט משיח", מכיון ששומעים כבר את פעמי "עקבות משיחך"!...

זוהי איפוא "מלחמת בית דוד" בימינו אלו – לבטל את הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך", וזאת – ע"י הפצת המעיינות חוצה, היינו, שיוצא מד' אמות שלו, אפילו כאשר ד' אמותיו ב"ליובאוויטש"... והולך למקום ה"חוצה", ששם נמצאים אלו "אשר חרפו עקבות משיחך", **ושם** מפיץ את מעיינות החסידות!

(משיחת כ"ף מרחשון ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

## צריכים ללכת לקבל פני משיח צדקנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר – תיכף ומיד

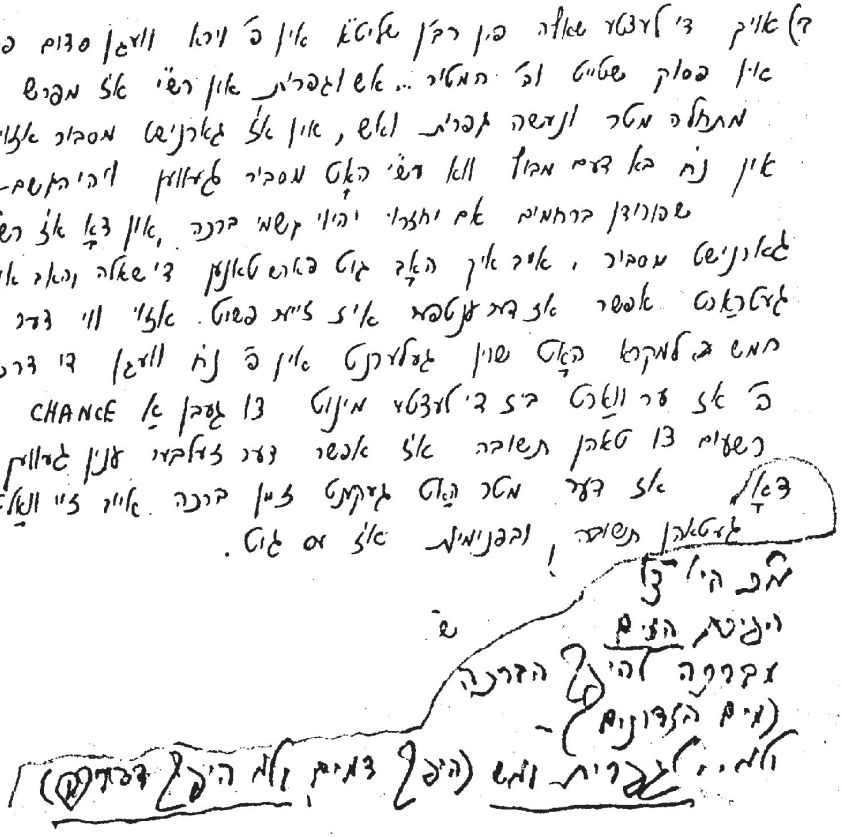
**. . ועוד ועיקר – שכבר לא נשאר פנאי לדבר עוד משהו בכל זה ("ס'ניטאָ קיין צייט צו רעדן"), כיון שצריכים ללכת לקבל פני משיח צדקנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר – תיכף ומיד, ממש ממש!...**

(משיחת ש"פ וירא, ח"י מרחשון ה'תשנ"ב - בלתי מוגה [ההדגשה במקור])

# מדוע היו המים לגפרית ואש

בקשר עם פ' השבוע – פ' וירא, הבאנו צילום נדיר (מוקטן במקצת) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלה שהפנתה לו אחת מהמשתתפות בהתוועדות ש"פ וירא ה'תשמ"ג אודות פרש"י בפרשתנו (יט, כד)

(הקטע המדובר נדפס ב'התוועדויות' תשמ"ג ח"א ע' 476 (המענה בשוה"ג) ולהבנת המדובר יש לעיין שם)



**להלן פענוח מענה כ"ק אד"ש מה"מ בכתי"ק (בא בהדגשה):**

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א הקיף את תיבת "דאָ" וכתב בשולי הדף:

**א"כ הי' צ"ל הפיכת <u>המים</u> מברכה להיפך הברכה (מים הזדונים) – ולא . . <u>לגפרית ואש</u> (היפך דמים, <u>ולא היפך דברכה</u>).**

# מוקדש

## לכ״ק אדמו״ר שליט״א

## מלך המשיח

## מהרה יגלה אכי״ר

**לעילוי נשמת**

מרת **רוזה ורדה** ב״ר **שמעון הכהן** ע״ה **גמליאלי**

בקשר לסיום אמירת קדיש,

ביום כ״א מ״ח ה׳תשפ״ז

**ת. נ. צ. ב. ה.**

*

**נדפס ע״י משפחתה שיחיו**

נדפס לעילוי נשמת

ר׳ **אפרים יונה** ב״ר **אורי אהרן יואל** ז״ל **זיסק**

ולע״נ מרת **חי׳ רחל** בת ר׳ **פנחס זליג** ז״ל

ולע״נ ר׳ **מאיר** ב״ר **צבי** ע״ה ולע״נ ר׳ **פנחס זליג** ב״ר **יצחק** ע״ה

ו״הקיצו ורננו שוכני עפר״ והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו — לשפע ברכות עד בלי די